

Opstelten opent aanval op Eerste Kamer vanwege openbaarheid

www.publiekrechtropolitiek.nl

door [GB](#) op 02/03/2011

in [Haagse vierkante kilometer](#)

Vergeet Assange. Vergeet Wikileaks. Er bestaat ook een strijd voor openbaarheid van overheidsdocumenten zonder beschuldigingen van Zweedse meisjes, gescheurde condooms of groteske verdedigingen. En die strijd wordt gevoerd door – jawel – de Eerste Kamer. Het gaat om [dit dossier](#), om een raamovereenkomst die de Europese Unie met de Verenigde Staten wil sluiten over de bescherming van persoonsgegevens bij de uitwisseling van informatie in het kader van de strijd tegen criminaliteit en terrorisme. Serieuze materie waar de Eerste Kamer volkomen terecht op aanslaat, aangezien de Verenigde Staten een wat andere opvatting van privacy hebben dan de EU, zeker als het gaat om de 'War on terror'. De onderhandelingen worden gevoerd door de Europese Commissie, op basis van een onderhandelingsmandaat dat door de Raad moet worden vastgesteld. De Nederlandse regering neemt deel aan die Raad, en dus heeft de Eerste Kamer de minister aan de ketting gelegd: nergens mee instemmen voor wij over het voorstel voor een onderhandelingsmandaat gesproken hebben.

Onderhandelingsmandaten zijn in beginsel geheim, maar kunnen wel door de verantwoordelijke minister vertrouwelijk worden overgelegd. In dit geval ging dat echter niet zo soepel. De Eerste Kamer [vroeg](#), en [vroeg](#) en [vroeg](#), maar zonder resultaat. Intussen was er een eerdere versie van het voorstel uitgelekt via de website Statewatch en op internet vrij beschikbaar. De Eerste Kamer nam het document toen ook maar op in het openbare dossier op de site, met de uitdrukkelijke vermelding van de bron en het gegeven dat het om een officieus stuk gaat. En daar is nu gelazer over, ondanks dat er eigenlijk weinig schokkends in het document staat.

De verantwoordelijke commissies in de Senaat betrokken een principiële positie: De commissies zijn van mening dat het de Eerste Kamer vrij staat om documenten die zich in het publieke domein bevinden niet alleen te gebruiken, maar ook ten behoeve van het openbare debat op de website van de Kamer te plaatsen. De rol en functie van de Kamer brengen met zich mee dat de Kamer kennis neemt van de opvattingen, kritieken en opmerkingen van burgers en organisaties over de inhoud van dergelijke politiek van belang zijnde documenten. Plaatsing op de website kan daartoe dienstig zijn.

Desondanks klommen zowel de regenten op het ministerie als die van de Europese Commissie (die dit kennelijk bijhouden. Of zijn ze gewaarschuwd?) verontwaardigd in zowel de boom als de pen. Op 24 februari 2011 arriveerde bij de Eerste Kamer een [brief](#) van minister Opstelten met weinig woorden en een simpele bedreiging: de Commissie gaat een inbreukprocedure aanspannen tegen Nederland en dat gaat ons geld kosten. In plaats van dat de minister schrijft dat hij zijn middelvinger al aan het kopiëren is om naar Brussel op te sturen, sluit hij zijn brief aan Senaatsvoorzitter Van der Linden af met: 'ik verzoek u nogmaals en zeer dringend het genoemde document zo spoedig mogelijk van uw website te halen.' En zo spoedig mogelijk betekent in dit geval vóór 25 februari. Terwijl de brief 24 februari binnengekomen was.

Treurig. Maar leden van Provinciale Staten die senatoren moeten kiezen hebben weer een mogelijkheid om onderscheid te maken.